

- c) U tabeli Programsko obezbjeđenje lijekova od strane Zavoda brišu se riječi "Programsko obezbjeđenje lijekova od strane Zavoda", lijekovi pod rednim brojem 1, 2, 3, i 4 postaju sastavni dio B liste lijekova, sa rednim brojevima 01, 02,03 i 65a, a u koloni "% učešća Zavoda" umjesto broja "100%" treba da stoji broj "50%".

VII

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-31753-8/16
10. novembra 2016. godine

Premijer
Elmedin Konaković, s. r.

Na osnovu člana 67. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 26/08 i 21/09), člana 26. i 28. stav 2. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi Prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo, na 62. sjednici održanoj 10.11.2016. godine, donijela je

ODLUKU

**O PEDAGOŠKIM STANDARDIMA I NORMATIVIMA
ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Odlukom o pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: standardi i normativi) utvrđuju se uvjeti za rad predškolskih ustanova i drugih ustanova koje se bave predškolskim odgojem i obrazovanjem u skladu sa zakonom.

Član 2.
(Značaj predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje je dio cjelovitog sistema odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini i predstavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa, te obuhvaća programe njege, odgoja i obrazovanja, koji se ostvaruju u predškolskim ustanovama.
- (2) Predškolski odgoj i obrazovanje u Bosni i Hercegovini ima svoju tradiciju i zaslužuje posebno mjesto u sistemu odgoja i obrazovanja.
- (3) Predškolska ustanova je mjesto gdje djeca treba da doživljavaju i ostvaruju cjelinu življenja u osjetljivom periodu svog razvoja i na taj način se pripremaju za budući život i rad.
- (4) Predškolski odgoj i obrazovanje djece ima posebnu ulogu u dijelu koji se odnosi na početnu socijalizaciju djece, a isto tako daje dragocjen doprinos socijalnoj sigurnosti roditelja, te pomaže da ostvaruju svoju funkciju na društvenom planu, kao i veću produktivnost rada.

Član 3.
(Uloga standarda i normativa)

- (1) Pedagoški standardi doprinose:
 - a) sistemskom uređenju predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - b) stvaranju jednakih uvjeta i mogućnosti za svu djecu kako bi se što uspješnije uključila u proces osnovnog obrazovanja i odgoja;
 - c) unapređivanje pedagoškog rada u skladu sa razvojnim promjenama djece, promjenama u nauci, tehnologiji, industriji itd.;
 - d) stvaranju inovacija i istraživačkih projekata;
 - e) stvaranju odgojne sredine koja unapređuje demokratske principe i praksu.
- (2) Standardi i normativi kao mjerilo za ujednačavanje i unapređivanje uvjeta rada utemeljeni na stručno-naučnim spoznajama, mogućnostima i potrebama društva, mogu ostvariti svoje ciljeve samo ako ostanu otvoreni za promjene u skladu sa inovacijama i efikasnijim rješenjima.

II - OPĆA POLAZIŠTA PEDAGOŠKIH STANDARDARDA

Član 4.

(Definisanje pojmova predškolskog odgoja i obrazovanja)

U svojim polazištima standardi i normativi se oslanjaju na elemente naučnih spoznaja i društvenih opredjeljenja po kojima je:

- a) predškolski odgoj i obrazovanje integralni dio jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja. Njegove specifičnosti proizlaze iz osobenosti uzrasta i psihofizičkog razvika djece;
- b) rad u predškolskim ustanovama i oblicima okupljanja djece predškolskog uzrasta temelji se na dostignućima nauke, bitnim za čuvanje i unapređivanje zdravlja djece, njihov optimalan fizički i psihički razvitak i razvoj odgojno-obrazovnih navika najmlađih. U tom smislu, svaki organizovani društveni rad s djecom ovog uzrasta sadrži u sebi sve komponente brige za unapređivanje zdravog rasta i razvoja kao i odgojno-obrazovne ciljeve i zadatke. Jedinstvo ovih komponentata su osnovni ciljevi i zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja;
- c) uzrast djece je presudan za utvrđivanje omjera komponentata stručnog rada u predškolskim ustanovama. To znači da rad s djecom u drugoj i trećoj godini života s naglašenom njegovateljsko-zdravstvenom komponentom mora imati u sebi i dobro stručno vodene elemente odgojno-obrazovnog rada. Isto tako, rad s djecom od tri godine do polaska u školu, pored odgojno-obrazovnih zadataka, ostvaruje širok krug zadataka unapređivanja zdravog rasta i razvoja djece.

Član 5.

(Organizacione forme predškolske ustanove)

- (1) Sa stanovišta programa koji se realiziraju, predškolske ustanove se ostvaruju u okviru institucionalnih oblika organiziranja u kojima se realizira:
 - a) program njege i odgojno-obrazovnog rada za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života;
 - b) program rada za djecu od navršene treće godine života do obaveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje;
 - c) program obaveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje do polaska u osnovnu školu.
- (2) Predškolska ustanova se može organizirati i registrirati za realizaciju jednog ili nabrojanih programa iz tač. a), b) i c) stava (1) ovog člana.
- (3) Rad sa djecom sa posebnim potrebama se može djelimično ili u cjelini obavljati u ustanovama za specijalni odgoj u kojima se mogu zadovoljiti njihove odgojno-obrazovne i razvojne potrebe pružiti im poseban tretman.
- (4) Za djecu bez roditeljskog staranja mogu se organizirati predškolske ustanove internatskog tipa.
- (5) U predškolskoj ustanovi rad se može organizirati za:
 - a) cjelodnevni boravak;
 - b) poludnevni boravak;
 - c) kombinovani boravak.

Član 6.

(Cjeloviti razvojni program i ostali oblici rada)

- (1) Cjeloviti razvojni program obuhvata njegu, odgoj i zaštitu djece od navršanih šest mjeseci života do polaska u školu.
- (2) Ovaj program se realizuje u predškolskoj ustanovi i drugim ustanovama koje organizirano rade s djecom predškolskog uzrasta i usklađeni su sa radnim vremenom roditelja i potrebama socijalne sigurnosti djece i to:
 - a) cjeloviti razvojni 10-11 satni program;
 - b) cjeloviti razvojni 3-4-5 satni poludnevni program;
 - c) cjeloviti razvojni 2-3 ili više puta sedmično, a broj sati se planira prema potrebi i mogućnostima;
 - d) obavezni program za djecu u godini pred polazak u školu.

Član 7.
(Ostali oblici rada)

Specijalizirani programi i ostali oblici organizovanog rada s djecom predškolskog uzrasta mogu biti organizovani u sklopu programske orijentacije predškolske ustanove u kojima, pored stručnih kadrova predškolskih ustanova, može raditi veoma širok krug stručnih saradnika različitih profila.

Član 8.
(Elementi pedagoške klime u predškolskoj ustanovi, zavodima i domovima za djecu)

U procesu ostvarivanja ciljeva i zadataka predškolskog odgoja i obrazovanja sudjeluju porodica, odgajatelj, rehabilitator i medicinska sestra u predškolskoj ustanovi. Posebnosti pedagoške klime čine sljedeći elementi:

- a) atmosfera unutar odgojne grupe koju čine odnosi između odgajatelja i djece, odgajatelja i drugog odgajatelja, odnosi odgajatelja i roditelja, kao i relacije među djecom u odgojnoj grupi;
- b) realizacija odgojnih sadržaja koji se provode primjerenim metodama i oblicima rada, uz planirana sredstva i koji protiče u opuštenu atmosferu, igri, međusobnom poštovanju i uvažavanju, toleranciji, ravnopravnosti, partnerstvu, povjerenju, demokratskim odnosima - dakle u atmosferi stvaralaštva i životne radosti;
- c) odgajatelj kao osnovni činilac i kreator unutar odgojne grupe, uzor i model u procesu učenja i formiranja ličnosti djeteta u predškolskom uzrastu. (Iz ovog razloga poslu odgajatelja se daje posebni društveni značaj i obavezuje na pažljiv odabir stručnog kadra, dobar programirani sistem obrazovanja i stalnog stručnog usavršavanja stručnog kadra. Ličnost odgajatelja, njegovi ljudski i stručni kvaliteti su uvjet uspješnog odgojno-obrazovnog rada. Zbog svega toga pedagoški standardi definiraju i posebne stavke koje su značajne za odgajatelja: odgajatelj mora biti mentalno i fizički zdrava ličnost s razvijenom sposobnošću empatije, životnim optimizmom i sposobnostima poštovanja i uvažavanjima ličnosti djeteta i saradnika;
- d) izgled odgajatelja, njegova fizička pojava, treba da odiše urednošću, estetskim ugodajima za posmatrača (dijete prije svih) i da daje sliku kulturne, duhovne i fizički njegovana lica;
- e) odgajatelj treba da teži svom stalnom stručnom usavršavanju kao i usavršavanju odnosa prema djeci i saradnicima, treba daje sposoban da "osluškuje" dijete, preuzima ulogu koju mu grupa dodijeli;
- f) jedinstvo odgojnog djelovanja zasnovanog na poštovanju dogovorenih odnosa i načina rada, principijelnost i dosljednost također su bitni elemenat i doprinose kvalitetu pedagoške klime u predškolskoj ustanovi, domovima i zavodima.

III - OSNOVNI UVJETI ZA PEDAGOŠKI RAD

Član 9.
(Prostor i oprema)

- (1) Da bi se zadovoljili osnovni pedagoški i zdravstveno-higijenski uvjeti, utvrduju se sljedeći prostorni uvjeti za život i boravak djece u predškolskoj ustanovi, vrtiću, a što po jednom djetetu iznosi:
 - a) za uzrast od 1 do 3 godine najmanje 3,6 m² po djetetu i 9 m³ po djetetu;
 - b) za uzrast djece starije od 3 godine najmanje 2,4 m² po djetetu, odnosno 6 m³ po djetetu;
 - c) na dvije odgojne grupe uzrasta djece starije od 3 godine jedan mokri čvor sa odvojenim ženskim i muškim kabinama.
- (2) Za predškolske ustanove od posebnog značaja su grupe prostora prema namjeni, kao što su: zajednički prostori, prostori za izolaciju bolesne djece, garderobe i sanitarije, pomoćne prostorije, servisi i komunikacije.

- (3) Predškolska ustanova ima dvorište, čija veličina zavisi od broja djece, pri čemu površina dvorišta mora zadovoljavati uvjet da po jednom djetetu ima najmanje 3 m², uz sve ostale bezbjedonosne i higijensko-tehničke uvjete.
- (4) Normativi za planiranje, projektovanje, izgradnju i namještaj ustanova za predškolsko vaspitanje i obrazovanje u SRBiH (Republički zavod za školsku izgradnju, Sarajevo, 1978.) su u primjeni do donošenja novih.

Član 10.
(Sredstva za odgojni rad-didaktička sredstva)

- (1) Sredstva za odgojno-obrazovni rad (didaktička sredstva, pomagala i igračke) čine bitan preduvjet intenzifikacije i unapređivanja odgojnog rada koji u sebi sadrži i određene komponente (češće nivoe) obrazovanja najmlađih.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana imaju posebnu ulogu i značaj u radu s predškolskim uzrastom.
- (3) Sve predškolske ustanove trebaju imati sljedeća opća sredstva:
 - a) TV prijemnik - na dvije odgojne grupe;
 - b) pametnu tablu;
 - c) DVD, na dvije odgojne grupe;
 - d) grafoskop, na dvije odgojne grupe;
 - e) mikroskop;
 - f) fotoaparat;
 - g) flanelograf sa aplikacijama i za dječije radove-pokretni;
 - h) magnetne školske table, na svaku odgojnu grupu;
 - i) videokameru (prema mogućnostima);
 - j) kompjuteri (prema mogućnostima).

Član 11.
(Stručna biblioteka)

Stručna biblioteka sadrži sljedeću literaturu:

- a) pedagoško-psihološku literaturu za odgajatelje i pedagoge u predškolskoj ustanovi;
- b) literaturu koja služi kao izvor znanja u radu sa djecom;
- c) stručnu i popularnu literaturu koja se odnosi na odgoj djece;
- d) stručnu literaturu koja se odnosi na pomoć djeci s posebnim potrebama;
- e) knjige;
- f) enciklopedije;
- g) slikovnice;
- h) časopise;
- i) slikovnice koje su pravila djeca.

Član 12.
(Opća sredstva za rad u odgojnim grupama od 6 mjeseci do 3 godine)

- (1) Odgojna grupa djece u prvoj i drugoj godini života ima sljedeća opća sredstva:
 - a) bazeni sa mekanim lopticama za sigurnu igru;
 - b) plastične ogradice radi zaštite od povreda;
 - c) najmanje pet stolica-hranilica po vrtiću;
 - d) razne vrste igračkaka s ljudskim likovima i likovima životinja;
 - e) lutke;
 - f) lopte;
 - g) predmeti-igračke za vuču i guranje;
 - h) igračke za podsticanje motoričkih aktivnosti;
 - i) predmeti za istraživačke aktivnosti;
 - j) sredstva za prve simboličke igre;
 - k) predmeti za slaganje i kombinovanje;
 - l) sredstva za prve simboličke igre (predmeti koje upotrebljavaju odrasli: posude, odjevni predmeti, pribor za higijenu, oprema za muzičke igre itd.).
- (2) Odgojna grupa djece u trećoj godini života ima sljedeća opća sredstva:
 - a) sredstva za podsticanje motoričkih aktivnosti;
 - b) rekviziti za tjelesne aktivnosti;
 - c) konstruktivne igračke;

- d) muzički instrumenti (kastanjete, štapići, muzička kutija);
 - e) sredstva za likovno izražavanje;
 - f) sredstva za pozorište lutaka;
 - g) raznovrsni materijali, sredstva i pribori;
 - h) potrošni materijal.
- (3) Odgojna grupa djece starije od tri godine ima sljedeća opća sredstva:
- a) razni rekviziti za tjelesne aktivnosti (švedske ljestve, grede, strunjače, bicikli, čunjevi...);
 - b) modeli saobraćajnih sredstava;
 - c) igračke za razgibavanje i razvijanje spretnosti;
 - d) igračke za građenje i konstruisanje;
 - e) igračke za društvene igre;
 - f) pribor za istraživačke aktivnosti;
 - g) igračke za igru uloga;
 - h) razna sredstva za likovno izražavanje;
 - i) muzički instrumenti;
 - j) sredstva za opremu centara;
 - k) slikovnice;
 - l) razni potrošni materijal i pribor i
 - m) oprema za radno angažovanje djece.

Član 13.

(Otvorena površina - igralište za djecu i odgojna soba)

- (1) Otvorene površine imaju sljedeća sredstva:
- a) površine za praktični rad (povrtnjak, cvijetnjak);
 - b) poligon sa spravama;
 - c) saobraćajne poligone.
- (2) Odgojna soba ima:
- a) stolice (za svako dijete);
 - b) stolove;
 - c) fleksibilne namjenske ormariće za igračke i didaktički materijal;
 - d) podnu prostirku za igru.

IV - BROJ DJECE U ODGOJNIM GRUPAMA

Član 14.

(Odgojne grupe od 6 mjeseci do 3 godine života)

- (1) Broj djece u odgojnim grupama od šest mjeseci do tri godine: **optimum (min-max)**
- a) odgojna grupa od 6 mjeseci do jedne godine života . . . 12 (10-14)
 - b) odgojna grupa uzrasta 1 - 2 godine života 14 (12-18)
 - c) odgojna grupa uzrasta 2-3 godine života 16 (14-18)
 - d) mješovita grupa od 6 mjeseci do 3 godine života 13 (11-17)
- (2) Broj djece (optimum/minimum/maksimum) se smanjuje za 2 u slučaju postojanja djeteta sa poteškoćama u razvoju.
- (3) Broj djece starije od tri godine u odgojnim grupama:

	Broj djece u odgojnoj grupi optimum (min-max)	Broj djece u odgojnoj grupi sa teškoćama u razvoju optimum (min-max)
- odgojna grupa u 4. godini života	21 (16-27)	19 (14-25+1)
- odgojna grupa u 5. godini života	23 (18-29)	21 (16-27+1)
- odgojna grupa u 6. godini života/odgojna grupa u godini pred polazak u školu (obavezni program)	26 (20-32)	24 (18-31 +1)
- mješovita grupa od 6 mjeseci do polaska u školu	15 (12-18)	13 (10-16+1)
- mješovita grupa djece od 3 godine do polaska u školu (tri godišta)	23 (18-30)	20 (16-26+1)

- (4) Mješovita odgojna grupa od 6 mjeseci do polaska u školu se može formirati samo izuzetno ukoliko nije moguće formirati

- grupu uzrasta u skladu sa ovim standardima i normativima, u posebnim okolnostima (prigradska i ruralna područja i sl.).
- (5) Poteškoćama u razvoju, u skladu sa stavom (2) ovog člana, smatra se: autistični spektar, djeca sa poremećajima u ponašanju (kompleksni i specijalni sindrom), djeca sa težim oštećenjima sluha i vida, cerebralna paraliza, tjelesna invalidnost (poremećaj motoričkog sistema, dijabetes, epilepsija, kardiovaskularne bolesti, hronična astma, poremećaji glasovno govorne komunikacije, mentalna insuficijencija, Down sindrom i druge poteškoće.
- (6) Broj djece u odgojnoj grupi u domovima za djecu bez roditeljskog staranja:

	Broj djece u odgojnoj grupi u domovima bez roditeljskog staranja optimum (min-max)	Broj djece u odgojnoj grupi u domovima bez roditeljskog staranja i po jedno dijete sa teškoćama u razvoju optimum (min-max)
- mješovita grupa u domovima od 0 godina - 3 godine	6 (4 - 8)	4 (2 - 6)
- odgojna grupa u četvrtoj godini života	13 (11 - 15)	10 (8 - 12)
- odgojna grupa u petoj godini života	15 (13 - 17)	12 (10 - 14)
- odgojna grupa u šestoj godini života	15 (13 - 17)	12 (10 - 14)
- mješovita grupa djece od 0 godina do polaska u školu	10 (8 - 12)	8 (6 - 10)
- mješovita grupa djece od 3 godine do polaska u školu	11 (9 - 13)	9 (7 - 11)

- (7) Odgojna grupa u ustanovi za specijalni odgoj i obrazovanje:
- a) dijete sa težim razvojnim poteškoćama upućuje se na specijalni program u odgojnu grupu odgovarajuće ustanove za specijalni odgoj i obrazovanje.

Naziv grupe	Broj djece u odgojnoj grupi u ustanovama za specijalni odgoj optimum (min-max)
Odgojna grupa 1-2 godine	3 (2-4)
Odgojna grupa 2-3 godine	3 (2-4)
Odgojna grupa u četvrtoj godini života (isti nivo funkcionisanja)	4 (3-5)
Odgojna grupa u petoj godini života (isti nivo funkcionisanja)	4 (3-5)
Odgojna grupa u šestoj i sedmoj godini života	4 (3-5)
Odgojna grupa u šestoj i sedmoj godini života (napredni nivo)	5 (4-6)
Mješovita grupa djece od 4 godine do polaska u školu	4 (3-5)
Odgojna grupa djece iz autističnog spektra	3 (2-4)

- (8) Broj djece u odgojnoj grupi djece oštećenog sluha, govora i kombinovanim smetnjama:

Naziv grupe	Broj djece u odgojnoj grupi u ustanovama za specijalni odgoj optimum (min-max)
Opservacija i dijagnostika (mlađa odgojna grupa do 3 godine)	4 (3 - 5)
Mješovita odgojna grupa od 3 do 5 godina (slušno oštećena djeca)	5 (4 - 6)
Mješovita odgojna grupa od 3-5 godina (djeca sa govornim smetnjama)	5 (4 - 6)
Mješovita odgojna grupa od 3-5 godina (djeca sa kombinovanim smetnjama: oštećenje sluha i intelektualna oštećenja, oštećenje sluha i sindromska oštećenja, oštećenja sluha i motoričke smetnje)	4 (3 - 5)

- (9) Broj djece u grupama - Specijalizirani programi:
optimum (min-max)
- a) specijalizirani program ili grupe programa za djecu istog uzrasta 25 (20-32)
 - b) specijalizirani programi za djecu različitog uzrasta. 20 (16-25)
 - c) specijalizirani program ili grupe programa za djecu istog uzrasta u domovima za djecu bez roditeljskog staranja 22 (17-27)
 - d) specijalizirani program ili grupe programa za djecu različitog uzrasta u domovima za djecu bez roditeljskog staranja 15 (13-21).
- (10) Organizovanje oblika rada i realizacija različitih programa predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu pripadnika nacionalnih manjina ostvaruje se na osnovu istih programa, a u skladu sa ovim standardima uz uvažavanje specifičnosti kulture odgovarajuće nacionalne manjine. U sredinama gdje nema dovoljno djece pripadnika nacionalnih manjina, ako to dopuštaju materijalne mogućnosti onih koji brinu o ovoj djeci, utvrđeni kriteriji o broju djece u odgojnoj grupi mogu se smanjivati do 40%.

V - BROJ STRUČNIH RADNIKA, STRUČNIH SARADNIKA I OSTALOG KADRA, RUKOVODNI I OSTALI RADNICI

Član 15.

(Broj odgajatelja i medicinskih sestara)

- (1) Broj radnika u odgojnoj grupi od 6 mjeseci do 3 godine:
Odgajne grupe djece istog uzrasta ili mješovitog uzrasta (od 6 mjeseci do tri godine) - cjelodnevni boravak (10-11 sati, po potrebi)..... 2 radnika (1 odgajatelj i 1 medicinska sestra ili 2 medicinske sestre).
- (2) Odgajatelji mogu biti lica sa završenom najmanje visokom stručnom spremom u zvanju profesor predškolskog odgoja i obrazovanja ili završenog I ciklusa odgovarajućeg studija visokog obrazovanja (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje tri, odnosno četiri studijske godine, sa akademskom titulom i stečenim zvanjem Bakalaureat/Bachelor za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja, te položenim stručnim ispitom za samostalan odgojno-obrazovni rad profesora predškolskog odgoja/Bakalaureat/Bachelor za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Pored odgajatelja, u uzrasnim grupama od šest mjeseci do 3 godine života mogu biti angažirane medicinske sestre pedijatrijskog smjera.
- (4) Broj radnika u odgojnoj grupi djece starije od 3 godine:
Odgajne grupe djece istog uzrasta ili mješovitog uzrasta starije od tri godine - cjelodnevni boravak (10-11 sati, po potrebi) 2 radnika (2 odgajatelja).
- (5) Za rad u grupama u kojima su zastupljena djeca sa posebnim potrebama i grupama sa maksimalnim brojem djece mogu biti zastupljeni asistenti sa završenom visokom, višom i srednjom stručnom spremom zdravstvenog i odgojno-obrazovnog smjera u skladu sa zakonom, koji ne mogu samostalno voditi grupu.
- (6) Pored asistenata, predškolske ustanove mogu angažirati volontere koji imaju stručnu spremu u skladu sa profilom i stručnom spremom odgajatelja definisanim programom predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (7) Broj odgajatelja u odgojnoj grupi djece u obaveznom programu u godini pred polazak u školu:
 - a) odgajne grupe djece u obaveznom programu u godini pred polazak u školu - 1 odgajatelj na 30 sati sedmično neposrednog odgojno-obrazovnog rada sa djecom;
 - b) odgajne grupe djece u obaveznom programu u godini pred polazak u školu - 1 odgajatelj na 25 sati sedmično neposrednog odgojno-obrazovnog rada sa djecom u posebno dislociranim vrtićima i školama za koje je raspoređen.

- (8) Broj radnika/stručnog osoblja u odgojnim grupama djece sa težim razvojnim poteškoćama u ustanovama za specijalni odgoj i obrazovanje i djece oštećenog sluha i govora:
- a) odgajne grupe djece sa težim razvojnim poteškoćama u ustanovama za specijalni odgoj i obrazovanje i djece oštećenog sluha i govora- 1 defektolog/edukator -rehabilitator određenog profila, 1 odgajatelj, medicinska sestra i ostali stručni kadar u skladu sa aktuelnim potrebama djece (logoped, asistent, profesori teoretskih muzičkih predmeta i dr.).
- (9) Specijalizirani programi - broj radnika:
- a) specijalizirani programi čiji je rad organizovan na jednom mjestu u trajanju od 30 sati sedmično: 1 radnik
 - b) specijalizirani programi na više različitih punktova u trajanju od 25 sati sedmično: 1 radnik
- (10) Specijalizirane programe realiziraju stručni saradnici (profesori stranih jezika, teolozi, stručnjaci iz oblasti tjelesnog odgoja i muzičkog odgoja i drugih odgojnih područja) ili spoljni saradnici odgovarajućih stručnih profila ovisno o vrsti specijaliziranog programa.

Član 16.

(Stručni saradnici u predškolskoj ustanovi - pedagog-psiholog, pedagog, psiholog, defektolog, socijalni radnik i drugi stručni saradnici)

1. Stručni saradnici, normiraju se, kako slijedi:

- a) za 20-25 odgojnih grupa (i rad u grupama specijaliziranog programa) - 1 pedagog-psiholog/pedagog ili 1 psiholog, a za svaku odgojnu grupu iznad 25 dodatnih 0,05 izvršioca.
- (2) Profil i stručna sprema pedagoga-psihologa/pedagoga ili psihologa:
 - a) Poslove pedagoga mogu obavljati lica koja posjeduju stručnu spremu i stručna zvanja: VSS profesor pedagogije i psihologije, profesor pedagogije, dipl. pedagog-psiholog, završen II ciklus studija po bolonjskom visokoobrazovnom procesu, magistar pedagogije i psihologije, magistar struke;
 - b) Poslove psihologa mogu obavljati lica koja posjeduju stručnu spremu i stručna zvanja: VSS profesor pedagogije i psihologije, diplomirani pedagog-psiholog, profesor psihologije, diplomirani psiholog, II ciklus studija po bolonjskom visokoobrazovnom procesu, magistar struke;
 - c) za 50 i više odgojnih grupa diplomirani socijalni radnik/socijalni radnik 1 izvršilac.
- (3) Profil i stručna sprema socijalnog radnika:
Poslove socijalnog radnika u predškolskoj ustanovi mogu obavljati lica koja posjeduju visoku stručnu spremu i stručna zvanja: socijalni radnik, diplomirani socijalni radnik, diplomirani inženjer socijalnog rada, odnosno lica koja su završila II ili III ciklus po Bolonjskom studijskom programu, u zvanju najmanje magistar struke.
- (4) Ostali kadar u odgojno-obrazovnom radu:
 - a) za 50 i više odgojnih grupa u cjelovitom razvojnom programu - koordinator odgojno-obrazovnog rada 1 izvršilac;
 - b) za 50 i više odgojnih grupa u obaveznom programu u godini pred polazak u školu-koordinator obaveznog programa . . . 1 izvršilac.
- (5) Profil i stručna sprema koordinatora:
 - a) poslove koordinatora odgojno obrazovnog rada mogu obavljati lica sa završenom visokom stručnom spremom u zvanju profesora predškolskog odgoja i obrazovanja ili imaju završen I ciklus odgovarajućeg studija visokog obrazovanja (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje tri, odnosno četiri studijske godine, sa akademskom titulom i stečenim zvanjem Bakalaureat/Bachelor za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja.

- b) Poslove koordinatora za obavezni program mogu obavljati lica sa stručnom spremom propisanom za poslove koordinatora odgojno-obrazovnog rada ili završen fakultet humanističkog smjera ili fakultet društvenog smjera.
- (6) Logoped, defektolog
- a) Profil i stručna sprema defektologa:
Poslove defektologa (edukatora-rehabilitatora) mogu obavljati lica koja posjeduju visoku stručnu spremu i stručna zvanja: profesor defektologije (odgovarajućeg profila), diplomirani defektolog (odgovarajućeg profila), diplomirani edukator-rehabilitator, diplomirani logoped, diplomirani surdoaudiolog, odnosno lica koja su završila II ili III ciklus po Bolonjskom studijskom programu.
- (7) Rukovodno osoblje:
- a) Zavisno od veličine predškolske ustanove određuje se i broj rukovodnog osoblja.
Predškolska ustanova ima:
direktor: 1 izvršilac.
- b) Uslovi koje mora da ispunjava lice imenovano za direktora ustanove, decidno su definisani Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo.
- c) Zavisno od razvijenosti, predškolska ustanova može imati i sljedeći rukovodni kadar:
- 1) ukoliko predškolska ustanova ima 50 i više grupa - pomoćnik direktora 1 izvršilac
 - 2) ukoliko predškolska ustanova ima 200 i više radnika, 20 i više organizacionih jedinica/vrtića - rukovodioca Sektora pravnih i općih poslova. 1 izvršilac
 - 3) ukoliko predškolska ustanova ima budžet veći od 5.000.000,00 KM - rukovodioca Sektora računovodstva. 1 izvršilac
 - 4) ukoliko predškolska ustanova ima organizirano pripremanje obroka (centralna kuhinja), preko 50 radnika na tehničkim poslovima, više od 25 organizacionih jedinica/vrtića - rukovodioca Sektora nabavke, distribucije i održavanja - 1 izvršilac.
- d) Profil i stručna sprema rukovodnog kadra:
1. Pomoćnik direktora - lice koje obavlja poslove pomoćnika direktora mora pored općih uslova propisanih zakonom imati najmanje VII stepen stručne spreme iz oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno najmanje završen I ciklus studija po Bolonjskom programu u zvanju Bachelor/Bakalaureat predškolskog odgoja i obrazovanja
 2. Rukovodilac Sektora pravnih i općih poslova - lice koje obavlja poslove rukovodioca Sektora pravnih i općih poslova mora imati pored općih uslova da ima najmanje VII stepen stručne spreme u zvanju diplomirani pravnik ili završen najmanje I (Prvi) ciklus pravnog studija u zvanju Bachelor prava.
 3. Rukovodilac Sektora računovodstva i finansija - lice koje obavlja poslove rukovodioca Sektora računovodstva i finansija mora imati pored općih uslova da ima najmanje VII stepen stručne spreme u zvanju diplomirani ekonomista ili završen najmanje I (Prvi) ciklus odgovarajućeg ekonomskog studija studija.
 4. Rukovodilac Sektora nabavke, distribucije i održavanja - lice koje obavlja poslove rukovodioca Sektora nabavke, distribucije i održavanja mora imati pored općih uslova da ima najmanje VII stepen stručne spreme u zvanju diplomirani ekonomista ili završen najmanje I (Prvi) ciklus odgovarajućeg ekonomskog studija studija ili fakultet društvenog smjera.
 5. Pravilnikom o radu predškolske ustanove mogu se odrediti i dodatni uslovi koje mora da ispunjava rukovodni kadar (godine radnog iskustva, dodatna naobrazba i sl.).

Član 17.

(Administrativno-finansijsko osoblje u predškolskim ustanovama)

- (1) Za obavljanje stručnih, pravnih, ekonomsko-finansijskih, personalnih i drugih administrativnih poslova, predškolske ustanove osim kadra iz tačke 5.3 mogu imati:
 - a) na 25 odgojnih grupa 1 izvršioca.
- (2) Profil i stručna sprema administrativno - finansijskog kadra je određena u skladu sa vrstom i opisom poslova koji isti obavlja može biti:
 - a) Za obavljanje administrativnih poslova:
 - 1) manje složenosti (SSS, učiteljska škola, gimnazija);
 - 2) veće složenosti (VŠS, upravna, VSS, pravni ili društveni smjer).
 - b) Za obavljanje ekonomsko-finansijskih poslova:
 - 1) manje složenosti (SSS, ekonomska škola, tehničke škole);
 - 2) veće složenosti (VŠS ekonomskog smjera, VSS, dipl. ecc).
 - 3) U skladu sa potrebama i mogućnostima, u skladu sa zakonskim propisima, predškolske ustanova može imati službenika za javne nabavke, službenika za protivpožarnu zaštitu i prehrambenog tehnologa/inžinjera prehrane.

Član 18.

(Pomoćno i tehničko osoblje)

- (1) Od stepena razvijenosti predškolske ustanove zavisit će i broj i struktura pomoćnog i tehničkog osoblja i to:
 - a) na svakih 250 djece 1 kuhar a na svakih 500 djece po jedna pomoćna radnica u kuhinji;
 - b) za 5 odgojnih grupa 1 servirka, s tim da svaki zaseban objekat (vrtić) bi trebao imati servirku;
 - c) na 3 odgojne grupe 1 spremačica, s tim da svaki zaseban objekat (vrtić) trebao imati spremačicu;
 - d) ukoliko nije obezbijeden video nadzor, ustanova/vrtić može imati čuvara.
- (2) Ovisno od razvijenosti, predškolske ustanove mogu imati zaposlenike na poslovima ekonomata, distribucije i skladištenja hrane, te domare, električare i drugo tehničko osoblje što će se regulisati pravilnikom o radu ustanove.
- (3) Pravilima i pravilnikom o radu bliže će se odrediti broj i struktura ovog osoblja.

VI - STRUKTURA I OPIS POSLOVA U OKVIRU 40 - SATNE RADNE SEMDICE

Član 19.

(Raspored poslova odgajatelja i medicinske sestre u okviru 40-satne radne sedmice)

- (1) Raspored poslova medicinske sestre u okviru 40-satne radne sedmice:
 - a) njega djece 35 sati
 - b) saradnja sa roditeljima 1 sat
 - c) rad u stručnim organima i stručno usavršavanje . . . 0,5 sati
 - d) priprema i vođenje dokumentacije 2 sata
 - e) izrada didaktičkih sredstava i inoviranje rada . . . 0,5 sati
 - f) ostali poslovi po nalogu direktora i neposrednog rukovodioca u skladu sa potrebama rada 1 sat

UKUPNO: 40 sati.
- (2) Raspored poslova odgajatelja u okviru 40 - satne radne sedmice
 - a) neposredni odgojno-obrazovni rad 30 sati
 - b) rad u stručnim organima i stručno usavršavanje . . . 0,5 sati
 - c) saradnja s roditeljima. 1,5 sati
 - d) pripremanje i vođenje dokumentacije 5 sati
 - e) izrada didaktičkih sredstava i inoviranje rada. . . . 2 sata

- f) ostali poslovi po nalogu direktora i neposrednog rukovodioca u skladu sa potrebama rada, što uključuje i saradnju sa defektologom odgovarajućeg usmjerenja koji pruža razvojno poticajne programe za dijete koje ima utvrđenu razvojnu teškoću ili je neurorizično dijete 1 sat
- UKUPNO. 40 sati.**
- (3) Raspored poslova odgajatelja u predškolskim ustanovama za specijalni odgoj i obrazovanje:
- a) neposredni odgojno-obrazovni rad 25 sati
- b) izrada i evaluacija individualnih edukativnih programa 5 sati
- c) rad u stručnim organima i stručno usavršavanje . . . 0,5 sati
- d) saradnja s roditeljima. 1,5 sati
- e) pripremanje i vođenje dokumentacije 5 sati
- f) izrada didaktičkih sredstava i inoviranje rada. . . . 2 sata
- g) ostali poslovi po nalogu direktora i neposrednog rukovodioca u skladu sa potrebama rada, što uključuje i saradnju sa defektologom odgovarajućeg usmjerenja koji pruža razvojno poticajne programe za dijete koje ima utvrđenu razvojnu teškoću ili je neurorizično dijete. 1 sat
- UKUPNO 40 sati.**

VII - STRUČNI SARADNICI

Član 20.

(Struktura 40-satne sedmice stručnih saradnika)

- (1) Pedagog-psiholog, pedagog, - struktura radne sedmice:
- a) programsko-operativna funkcija. 3 sata
- učešće u izradi godišnjeg programa rada predškolske ustanove
 - izrada plana i programa rada pedagoga-psihologa
 - plan podjele novoformiranih odgojnih grupa
 - plan upisa djece u predškolsku ustanovu
 - plan praćenja interesovanja djece i njihovog razvoja
 - plan odgojnog djelovanja
 - pripreme i učešće na sjednicama vijeća odgajatelja i medicinskih sestara, pedagoškog savjeta i stručnih aktiva odgajatelja i medicinskih sestara.
 - organizovanje rada sa stručnim saradnicima
- b) Studijsko-analitička funkcija. 5 sati
- ispitivanje odgojno-obrazovnih potreba predškolske ustanove i usmjerenje upotrebe raspoloživih resursa
 - pomoć i podrška u programiranju odgojno-obrazovnog rada
 - praćenje ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada
 - analiza i evaluacija rezultata odgojno-obrazovnog rada i djelovanja
 - unapređenje odgoj no-obrazovnog rada
 - stručna posjeta odgojno-obrazovnim aktivnostima
 - pomoć u uvodenju inovacija u odgoj no-obrazovni proces
 - osmišljavanje istraživačkog rada odgajatelja.
- c) informativno-dokumentaciona funkcija 7 sati
- evidencija savjetodavnog rada s djecom, roditeljima, odgajateljima i medicinskim sestrama
 - evidencija praćenja interesa djece i razvoja njihovih interesovanja
 - evidencija o ispitivanju spremnosti djece za školu
 - evidencija o pedagoško-instruktivnim posjetama realizovanih odgojno-obrazovnih aktivnosti
 - personalni dosje djeteta, pedagoški karton
 - saradnja sa odgojno-obrazovnim ustanovama i institucijama
 - saradnja sa lokalnom zajednicom
 - saradnja sa nevladinim organizacijama.
- d) instruktivna funkcija. 4 sata
- e) Savjetodavno-terapijsko-supervizijske funkcije. . 12 sati
- savjetodavni rad s odgajateljima i medicinskim sestrama
 - savjetodavni rad sa pripravnicima
 - pomoć u izradi programa individualnog i kolektivnog stručnog usavršavanja
 - rad s djecom
 - podrška i pomoć u radu vijeća roditelja
 - pedagoško-psihološka praksa studenata nastavnih fakulteta
- f) Istraživanja u praksi pedagoga-psihologa predškolske ustanove. 2 sata
- g) Rad u komisijama za ocjenjivanje rada radnika
- a) Pripremanje za rad i stručno usavršavanje . . . 7 sati**
- UKUPNO: 40 sati**
- (2) Pedagog-psiholog obavlja i druge stručne poslove po nalogu direktora i organa.
- (3) Psiholog- struktura radne sedmice:
- a) Programsko-operativna funkcija. 3 sata
- učešće u izradi godišnjeg programa rada predškolske ustanove
 - izrada plana i programa rada psihologa
 - učešće u radu stručnih organa predškolske ustanove
 - učešće u izradi plana upisa djece u predškolsku ustanovu
 - učešće u formiranju odgojnih grupa
 - učešće u izradi plana praćenja interesovanja djece i njihovog razvoja.
- b) Studijsko-analitička funkcija. 6 sati
- izrada psihološkog profila djece
 - pomoć i podrška u programiranju psiholoških poticaja
 - praćenje ostvarivanja psiholoških poticaja.
- c) Informativno-dokumentaciona funkcija 4 sata
- dokumentacija psihologa predškolske ustanove
 - psihološki karton djece po potrebi
 - saradnja sa institucijama koje se bave psihološkim radom.
- d) Savjetodavno-terapijsko-supervizijske funkcije. . 18 sati
- psihološka podrška odgajateljima i medicinskim sestrama
 - individualni i grupni rad sa djecom (s teškoćama u razvoju, adaptaciji, nadarenim...)
 - psihološka podrška roditeljima
 - član komisije za ispitivanje spremnosti djece za upis u školu

- zaštita psihofizičkog zdravlja djece
- rad u timu za praćenje ratvoja interesovanja djece.
- e) Istraživanja u praksi psihologa predškolske ustanove. 2 sata
- f) Član komisije za ocjenu sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju i kombinovanim smetnjama pri upisu u predškolsku ustanovu
- g) Rad u komisijama
- h) Priprema za rad i stručno usavršavanje 7 sati
- UKUPNO: 40 sati**
- (4) Psiholog obavlja i druge stručne poslove po nalogu direktora i organa upravljanja.
- (5) Socijalni radnik- struktura radne sedmice:
- a) konceptijsko programski zadaci 4 sata
- programiranje, ostvarivanje i analiza socijalnog rada
- b) Rad u timu sa pedagogom, pedagogom-psihologom, psihologom, koordinatorima i odgajateljima 6 sati
- c) Saradnja sa porodicom, starateljem - na terenu . . 16 sati
Saradnja sa institucijama:
- Centar za socijalni rad (smještaj, starateljstvo, sudske odluke, materijalne beneficije)
- Komisija za kategorizaciju 6 sati
- d) Vodenje socijalnog kartona djece u okviru ličnog kartona 4 sata
- e) Stručno usavršavanje 4 sata
- UKUPNO: 40 sati.**
- (6) Koordinator za odgojno-obrazovni rad - struktura 40-satne sedmice:
- a) planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada . 10 sati
- 1) formiranje odgojno-obrazovnih grupa po vrtićima i izrada Plana upisa djece u Cjeloviti razvojni program u saradnji s pedagogima, psiholozima,
 - 2) izrada Godišnjeg programa i izvještaja o odgojno-obrazovnom radu
 - 3) izrada individualnih programa za rad s djecom s posebnim potrebama na godišnjem nivou
 - 4) plan polaganja stručnih ispita pripravnika-volontera i praćenje rada
 - 5) pripremanje mjesečnih, polugodišnjih izvještaja rada
 - 6) prisustvovanje usmjerenim aktivnostima, ogledno-uglednima aktivnostima odgajatelja i medicinskih sestara uz stručnu evaluaciju rada
 - 7) rad na bazi podataka (odgojne grupe, odgajateljski i zdravstveni kadar, broj djece prema važećim standardima i normativima, izrada Evidencionih lista po odgojnim grupama u cjelovitom razvojnom programu
 - 8) rad na pripremi podataka i spiskova djece za Komisiju za prijem djece i aktivno učešće u radu
 - 9) praćenje i ocjenjivanje rada odgajatelja i stručnih saradnika
 - 10) izrada plana za unapređenje odgojno-obrazovnog rada i prijedlog smjernica za poboljšanje uvjeta
 - 11) izrada plana javne i kulturne djelatnosti u vrtićima i medijsko predstavljanje vrtića
 - 12) izrada programa obilježavanja značajnih državnih i vjerskih praznika i blagdana u vrtićima
 - 13) izrada lista za snimanje dječijih razvojnih postignuća prema područjima dječijeg razvoja
 - 14) planiranje i izrada plana kolektivnog stručnog usavršavanja odgajatelja i medicinskih sestara
 - 15) planiranje i pripremanje sjednica stručnih organa i sastanaka odgovornih odgajatelja, učešće u realizaciji rada.
- b) Rad s odgajateljima. 10 sati
- 1) praćenje i podrška odgajateljima i medicinskim sestrama u stvaranju kvalitetnog dječijeg okruženja
 - 2) pružanje pomoći odgajateljima u ispunjavanju ciljeva i zadataka odgojno-obrazovnog rada
 - 3) podrška odgajateljima i medicinskim sestrama u jačanju roditeljskih kompetencija i interakciji s roditeljima kroz razgovore, organizovane edukativne i kreativne radionice s roditeljima
 - 4) uvid u pedagošku dokumentaciju i pomoć u realizaciji aktivnosti i radionica s djecom i odgajateljima
 - 5) analiza odgojno-obrazovnog rada i pomoć odgajateljima i medicinskim sestrama u dekoraciji vrtića, oglasnih panoa i centara po odgojnim grupama
 - 6) izrada plana i realizacije kulturnih manifestacija, nastupa djece, medijskog predstavljanja vrtića u saradnji s općinama lokalnom zajednicom,
 - 7) pružanje pomoći odgajateljima u ispunjavanju ciljeva i zadataka odgojno-obrazovnog rada
 - 8) praćenje, procjenjivanje i pomaganje odgajateljima u unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa
 - 9) pružanje edukacije medicinskim sestrama u izradi instrumenata za praćenje djece ranog uzrasta
 - 10) izrada obrasca pismenih priprema za realizaciju dnevnih aktivnosti i pomoć odgajateljima i medicinskim sestrama u konkretizaciji ciljeva i zadataka prema aspektima dječijeg područja,
 - 11) izrada plana korištenja igara i aktivnosti primjerene djeci ranog i predškolskog uzrasta
 - 12) izrada specifikacije neophodne opreme i didaktičkog materijala za djecu ranog i predškolskog uzrasta u vrtićima
 - 13) permanentna stručna saradnja unutar kolektiva vrtića
 - 14) akciona istraživanja s odgajateljima u cilju unapređenja odgojno-obrazovnog rada i refleksije rada
 - 15) kontinuirana valorizacija odgojno-obrazovnog rada u vrtićima i objavljivanje naučno-istraživačkih radova iz oblasti odgojno-obrazovnog rada s djecom ranog i predškolskog uzrasta
 - 16) pružanje pomoći odgajateljima u radu sa djecom sa posebnim potrebama, kao i sa djecom iz osjetljivih društvenih grupa
 - 17) pružanje pomoći odgajateljima u svim formama saradnje sa porodicom.
- c) Saradnja s roditeljima 7 sati
- 1) provođenje inicijalnih razgovora s roditeljima novoupisane djece,
 - 2) izrada instrumenata za prikupljanje podataka od roditelja (upitnici, ankete, protokoli i sl.),
 - 3) priprema, provođenje i evaluiranje različitih oblika saradnje s roditeljima,
 - 4) individualni pedagoško-savjetodavni razgovori s roditeljima,
 - 5) provođenje edukativnih radionica i aktivnosti za roditelje,
 - 6) roditeljski sastanci- sa ciljem upoznavanja roditelja o odgojno-obrazovnom radu i njegovom značaju, organizaciji rada, tematski, aktuelna problematika i sl.
 - 7) podizanje kvalitete komunikacije odgajatelja s roditeljima,
 - 8) pomoć u prevladavanju adaptacijskih problema i uključivanje u odgojno-obrazovni proces u dogovoru s odgajateljem,
 - 9) priprema i provođenje aktivnosti uključivanja roditelja u odgojno-obrazovni proces (s ciljem poboljšanja uvjeta rada, kreativne radionice, pomoć u organizaciji različitih dešavanja i sl.).

- 10) izrada programa zdravstveno-preventivne zaštite i kvalitetne dječije ishrane u vrtićima.
- d) Saradnja sa društvenom sredinom i stručnim institucijama 6 sati
- koordinator za odgojno-obrazovni rad saraduje sa općinama, školama, širom lokalnom zajednicom, svim nadležnim državnim institucijama u cilju pripreme djece za polazak u školu, obezbjeđivanja uslova za nesmetano odvijanje odgojno-obrazovnog rada, organizovanju posjeta, izleta, dječijih likovnih izložbi, implementaciji projekata i programa u kome su uključena djeca, pripremanju dječijih predstava, revija, realizaciji brojnih aktivnosti dječijeg stvaralaštva i razmjene pozitivne odgojno-obrazovne prakse, izradi brošura, saradnji sa pisanim i elektronskim medijima.
- e) Rad u stručnim organima i timovima 7 sati
- 1) učestvovanje u radu menadžmenta ustanove
 - 2) planiranje sjednica i učestvovanje u radu Stručnog Vijeća odgajatelja
 - 3) učestvovanje u radu Stručnog Aktiva odgajatelja
 - 4) učestvovanje u radu stručnih timova
 - 5) planiranje i učestvovanje u sastanku odgovornih odgajatelja
 - 6) predlaganje mjera za unapređivanje rada stručnih organa ustanove
 - 7) vođenje dokumentacije, priprema za rad i permanentno stručno usavršavanje
 - 8) vođenje evidencije o sopstvenom radu na dnevnom, mjesečnom i godišnjem nivou
 - 9) priprema za poslove predviđene godišnjim programom rada
 - 10) prikupljanje podataka o djeci, čuvanje materijala koji sadrže lične podatke o djeci, djeci sa poteškoćama u razvoju, djeci i porodicama u stanju socijalne potrebe
 - 11) sudjelovanje u radu komisije za upis djece u Cjeloviti razvojni program
 - 12) saradnja sa odgajateljima u Obaveznom programu za djecu u godini pred polazak u školu i prisustvo na oglednim aktivnostima u cilju kvalitetne evaluacije i refleksije odgojno-obrazovnog rada
- UKUPNO: 40 sati**
- b. Koordinator za obavezni program- struktura 40-satne sedmice:
- Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada . 10 sati
 - 1) formiranje odgojno-obrazovnih grupa po vrtićima i školama na osnovu broja upisane djece
 - 2) kontakti i saradnja sa osnovnim školama oko termina realizacije obaveznog programa
 - 3) izrada rasporeda rada odgajatelja u obaveznom programu
 - 4) izrada rasporeda rada odgajatelja koji svoju normu dopunjavaju u Cjelovitom razvojnom programu (u saradnji sa pomoćnikom direktora i koordinatorom odgojno-obrazovnog rada)
 - 5) rad u bazi podataka (izrada spiskova upisane djece u vrtiće i škole u obavezni program)
 - 6) izrada potvrda i uvjerenja o pohađanju obaveznog programa neophodnih prilikom upisa u osnovnu školu
 - 7) učestvovanje u izradi godišnjeg plana rada predškolske ustanove
 - 8) prikupljanje podataka o socijalnom statusu djece
 - 9) pripremanje mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja rada
- 10) učešće u planiranju i organizovanju pojedinih oblika saradnje sa institucijama iz neposrednog okruženja i šire
- 11) učešće u planiranju i realizaciji kulturnih manifestacija, nastupa djece, medijskog predstavljanja i sl.
- Rad sa odgajateljima 10 sati
 - 1) pružanje pomoći odgajateljima u ispunjavanju ciljeva i zadataka odgojno-obrazovnog rada
 - 2) praćenje, procjenjivanje i pomaganje odgajateljima u unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa
 - 3) saradnja sa odgajateljima na izradi didaktičkog materijala, prikupljanju i korišćenju materijala
 - 4) podrška i pomoć odgajateljima u interakciji s roditeljima i obogaćivanje novim mogućnostima
 - 5) motivisanje odgajatelja na kontinuirano stručno usavršavanje
 - 6) praćenje načina vođenja pedagoške dokumentacije odgajatelja
 - 7) pružanje pomoći odgajateljima u radu sa djecom sa posebnim potrebama, kao i sa djecom iz osjetljivih društvenih grupa
 - 8) pružanje pomoći odgajateljima u realizaciji oglednih aktivnosti
 - 9) pružanje pomoći odgajateljima u svim formama saradnje sa porodicom
- Saradnja s roditeljima 7 sati
 - 1) Provođenje inicijalnih razgovora s roditeljima novoupisane djece,
 - 2) Izrada instrumenata za prikupljanje podataka od roditelja (upitnici, ankete...),
 - 3) Priprema, provođenje i evaluiranje različitih oblika saradnje s roditeljima,
 - 4) Individualni savjetodavni rad s roditeljima,
 - 5) Provođenje edukativnih aktivnosti za roditelje,
 - 6) Roditeljski sastanci sa ciljem upoznavanja sa obaveznim programom i njegovim značajem, organizaciji rada, tematski, aktualna problematika i sl.
 - (7) Podizanje kvalitete komunikacije odgajatelja s roditeljima,
 - (8) Pomoć u prevladavanju adaptacijskih problema i uključivanje u odgojno-obrazovni proces u dogovoru s odgajateljem,
 - 9) Priprema i provođenje aktivnosti uključivanja roditelja u odgojno-obrazovni proces (s ciljem poboljšanja uvjeta rada, kreativne radionice, pomoć u organizaciji različitih dešavanja i sl.).
- Saradnja sa školom. 6 sati
 - 1) saradnja sa školom oko prostora i termina realizacije održavanja obaveznog programa
 - 2) jačanju podrške škole u radu odgajatelja
 - 3) saradnja sa stručnim timovima škole
 - 4) kreativni programi saradnje predškolske ustanove i osnovne škole osiguravaju bolju povezanost segmenata i lakšu adaptaciju djece u školskom ambijentu
- Rad u stručnim organima i timovima 7 sati
 - 1) učestvovanje u radu Vijeća odgajatelja i medicinskih sestara
 - 2) učestvovanje u radu Pedagoškog savjeta
 - 3) učestvovanje u radu Aktiva odgajatelja
 - 4) učestvovanje u radu stručnih timova
 - 5) predlaganje mjera za unapređivanje rada stručnih organa ustanove
 - 6) vođenje dokumentacije, priprema za rad i stručno usavršavanje
 - 7) vođenje evidencije o sopstvenom radu na dnevnom, mjesečnom i godišnjem nivou
 - 8) priprema za poslove predviđene godišnjim programom

- 9) prikupljanje podataka o djeci, čuvanje materijala koji sadrže lične podatke o djeci, djeci sa poteškoćama u razvoju, djeci i porodicama u stanju socijalne potrebe.
- 10) sudjelovanje u radu Komisije za upis djece u obavezni program.
- UKUPNO. 40 sati.**
- Član 21.
(Direktor - struktura 40-satne radne sedmice)
- Plan rada direktora obuhvata slijedeća područja rada:
- **KONCEPCIJSKO-PROGRAMSKI ZADACI ukupno 6 sati**
 - 1) plan izrade Godišnjeg programa rada
 - 2) plan rasporeda odgojno-obrazovnog kadra po odgojno-obrazovnim grupama
 - 3) plan općih roditeljskih sastanaka i sastanaka na nivou odgojnih grupa
 - 4) plan finansija i investicija
 - 5) plan nabavke osnovnih sredstava, opreme i ostalog
 - 6) prijedlog Plana upisa djece
 - 7) plan stručnog usavršavanja
 - 8) uvid u plan zdravstvenih pregleda
 - 9) uvid u plan i realizaciju pregleda pedagoške dokumentacije
 - **ORGANIZACIONO-MATERIJALNA PROBLEMATIKA 8 sati**
 - 1) osiguravanje općih, kadrovskih i materijalnih uvjeta za rad
 - 2) organizacija sjednica organa upravljanja
 - 3) organizacija i vođenje sjednica stručnih organa
 - 4) praćenje realizacije zaključaka i odluka
 - 5) organizacija rada stručnih službi (služba za odgojno-obrazovni rad, služba pravnih i općih poslova, služba računovodstva i službe nabavke, distribucije i održavanja)
 - 6) organizacija popisa sredstava potraživanja.
 - **PEDAGOŠKO-INSTRUKTIVNI RAD 6 sati**
 - 1) kontinuirano praćenje odgojno-obrazovnog rada
 - 2) pružanje pomoći odgajateljima
 - 3) ocjenjivanje rada radnika
 - 4) praćenje oglednih aktivnosti
 - 5) uvid u rad stručnih aktiva odgajatelja i medicinskih sestara
 - 6) uvid u pedagoški rad sa roditeljima
 - 7) uvid u vođenje pedagoške dokumentacije
 - 8) pedagoško-savjetodavni rad i razgovori sa roditeljima i uposlenicima predškolske ustanove
 - 9) brine se o organizovanju i staranju o blagovremenoj i tačnoj izradi statističkih i drugih podataka koji se dostavljaju nadležnim organima
 - **ANALITIČKO-STUDIJSKI RAD 5 sati**
 - 1) učešće u izradi Plana prijema djece u predškolskoj ustanovi
 - 2) analiza ostvarivanja Godišnjeg programa rada
 - 3) analiza rada stručnih organa predškolske ustanove
 - 4) analiza odgojnih problema
 - 5) analiza organizacije rada ustanove
 - 6) analiza materijalno-finansijskog poslovanja.
 - **NORMATIVNO-PRAVNI I FINANSIJSKI POSLOVI 4 sata**
 - 1) praćenje i primjena zakonskih propisa
 - 2) pokretanje inicijative i praćenje izrade normativnih akata
 - 3) učešće u izradi normativnih akata
 - 4) učešće u izradi finansijskog plana škole
 - 5) učešće u izradi završnog računa
 - 6) saradnja sa rukovodiocima službi
 - 7) prijem radnika u radni odnos i raskidanje radnog odnosa.
- **ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE PREDŠKOLSKE USTANOVE. 4 sata**
 - 1) zastupanje i predstavljanje ustanove
 - 2) ugovaranje poslovnih angažmana i zaključivanje ugovora
 - 3) saradnja sa organima ustanove i organima uprave
 - 4) saradnja sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, nadležnim inspekcijским organima.
 - **PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA 4 sata**
 - 1) uvid u zapisnike sjednica stručnih organa,
 - 2) vođenje ljetopisa ustanove,
 - 3) preged dokumentacije
 - 4) uvid u evidenciju rada stručnih saradnika i koordinatora za odgojno-obrazovni rad i obavezni program za djecu u godini pred polazak u školu
 - **EVIDENTIRANJE RADA 3 sata**
 - 1) poslovni sastanci
 - 2) dnevne zabilješke
 - 3) pripreme za sjednice
 - 4) korespondencija.
- UKUPNO 40 sati**
- Član 22.
(Pomoćnik direktora - struktura 40-satne radne sedmice)
- Plan rada pomoćnika direktora obuhvata slijedeća područja rada:
- **PLANIRANJE RADA 10 sati**
 - 1) učestvuje u izradi Godišnjeg programa i izveštaja o radu Ustanove
 - 2) učestvuje u izradi Plana prijema djece u predškolskoj ustanovi
 - 3) rukovodi službom za odgojno-obrazovni rad i vodi računa o urednom izvršavanju poslova na nivou službe za odgojno-obrazovni rad
 - 4) organizacija zdravstvenih pregleda ustanove
 - 5) pomoć u organizaciji i vođenju sjednica stručnih organa
 - 6) utvrđuje potrebe i inicira nabavku didaktičkih sredstava i sredstava za rad vrtića
 - **PRAĆENJE I REALIZACIJA RADA 10 sati**
 - 1) praćenje realizacije odgojno-obrazovnog rada njege preventivno-zdravstvene zaštite ishrane djece i preduzima mjere za njihovo dosljedno sprovođenje u vrtićima
 - 2) predlaganje inovativnih smjernice u poboljšavanju uvjeta rada u vrtićima i stručnom, tehničkom i pomoćnom kadru u predškolskoj ustanovi
 - 3) vodi računa o primjeni standarda i normativa
 - **OSTALI POSLOVI 20 sati**
 - 1) koordinacija rada s rukovodiocima aktiva, izvršavanje odluka stručnih organa i stručnih službi
 - 2) saradnja sa Vijećem roditelja po pitanjima iz djelokruga svoga rada
 - 3) obezbeđuje dnevne kadrovske potrebe (organizaciona struktura rada unutar vrtića) u saradnji s direktorom
 - 4) pedagoško-savjetodavni razgovori s roditeljima i uposlenicima
 - 5) učestvuje u pripremi plana nabavke opreme i didaktičkog materijala
 - 6) vršenje uvida u obavljene sistematske preglede radnika Ustanove
 - 7) aktivno učestvovanje u permanentnoj stručnoj saradnji unutar kolektiva
 - 8) izrada projekata za unapređenje odgojno-obrazovnog rada
 - 9) izrada projekata za unapređenje odgojno-obrazovnog rada

- 10) saradnja s nadležnim inspekcijskim organima i zdravstvenim službama u cilju zdravstveno-preventivne zaštite i normativa ishrane u vrtićima
- 11) predstavljanje predškolske ustanove u pisanim i elektronskim medijima po nalogu direktora
- 12) razmjena iskustava ostvarenih u praksi
- 13) organizovanje i planiranje saradnje sa društvenom sredinom

UKUPNO 40 sati

Zavisno od potreba i razvijenosti predškolske ustanove, vrši se pre raspodjela poslova u skladu sa Zakonom i internim aktima ustanove.

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE I STUPANJE NA SNAGU

Član 23.

(Primjena standarda i normativa)

- (1) Standardi i normativi primjenjivat će se u potpunosti od dana donošenja prilikom izgradnje novih predškolskih ustanova, odnosno prilikom upisa novih predškolskih ustanova u Registar predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo.
- (2) Standardi i normativi u već upisanim predškolskim ustanovama u Registar predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, dostizati će se postupno i to:
 - a) kadrovski, najkasnije godinu dana od dana njihovog donošenja;
 - b) normativi nastavnih sredstava, najkasnije u roku od dvije godine od dana njihovog donošenja;
 - c) normativi prostora i opreme, najkasnije u roku od tri godine od dana njihovog donošenja.

Član 24.

(Prestanak primjene ranijeg propisa)

Danom stupanja na snagu ovih standarda i normativa prestaje da važi raniji propis - Pedagoški standardi za predškolski odgoj i obrazovanje i normative prostora, opreme, i didaktičkih sredstava predškolskog odgoja i obrazovanja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 11/03).

Član 25.

(Stupanje na snagu)

Ovi standardi i normativi stupaju na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-31753-9/16

10. novembra 2016. godine

Sarajevo

Premijer

Elmedin Konaković, s. r.

Na osnovu člana 26. i 28. stav 2. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst i broj 37/14 - Ispravka) i člana 19. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 26/08 i 21/09), Vlada Kantona Sarajevo, na 62. sjednici održanoj 10.11.2016. godine, donijela je

ODLUKU

O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI ZA OSNIVANJE PRIVATNE PREDŠKOLSKE USTANOVE "SMART"

I

Daje se prethodna saglasnost PČELICA d.o.o. za trgovinu i usluge, kao osnivaču, za osnivanje Privatne predškolske ustanove "SMART" Sarajevo, Kupreška br. 17.

II

Nalaže se primaocu saglasnosti iz tačke I ove Odluke da u skladu sa članom 19. do 24. Zakona o predškolskom odgoju i

obrazovanju u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 26/08 i 21/09) realizira sve potrebne aktivnosti za osnivanje i početak rada Ustanove i nakon toga podnese zahtjev Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo za utvrđivanje uslova za početak rada ustanove.

III

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-31753-10/16

10. novembra 2016. godine

Sarajevo

Premijer

Elmedin Konaković, s. r.

Na osnovu člana 26. i 28. stav 2. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) i Sporazuma o saradnji Kantona Sarajevo - Ministarstva privrede i Ministarstva za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde od 13.03.2015. godine, Vlada Kantona Sarajevo, na 62. sjednici održanoj 10.11.2016. godine, donijela je

ODLUKU

O ZAKLJUČIVANJU UGOVORA O PRIVREDNOJ SARADNJI

I

Daje se saglasnost na zaključenje Ugovora o privrednoj saradnji Kantona Sarajevo - Ministarstva privrede i Ministarstva za privredu Bosansko - podrinjskog kantona Goražde.

II

Utvrđuju se grant sredstva u ukupnom iznosu od 300.000,00 KM u svrhu obezbjeđenja povoljnosti kod kreditnog zaduživanja privrednih društava Bosansko - podrinjskog kantona Goražde, putem formiranja fonda sredstava, kao oblika podsticaja kroz kreditne aranžmane.

III

Sredstva terete poziciju Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, razred 18, glava 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614300, subanalitika IAN041, FOND 047.

IV

Prava i obaveze između Kantona Sarajevo - Ministarstva privrede i Ministarstva privrede Bosansko - podrinjskog kantona Goražde su regulisana Ugovorom iz člana I ove Odluke.

V

Ovlašćuje se ministar Ministarstva privrede da potpiše Ugovor o privrednoj saradnji iz člana I ove Odluke.

VI

Za realizaciju Odluke zadužuju se Ministarstvo privrede i Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo.

VII

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-31753-14/16

10. novembra 2016. godine

Sarajevo

Premijer

Elmedin Konaković, s. r.

Na osnovu člana 26. i 28. stav (2) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst i broj 37/14 - Ispravka) člana 19. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 26/08 i 21/09), Vlada Kantona Sarajevo, na 63. sjednici održanoj 10.11.2016. godine, donijela je